

але й позитивно вплине на розвиток ринку капіталів України та, зокрема, ринку суверенних фінансових інструментів.

УДК 336

О. В. Шморгун,

аспірантка кафедри міжнародної економіки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: АДАПТАЦІЯ ДОСВІДУ ШВЕЦІЇ

Сучасні процеси економічної глобалізації, які проявилися у поглибленні економічних зв'язків між країнами, посиленні транснаціоналізації національних господарських систем, формуванні планетарного фінансового, фондового і торгового ринків, справляють вагомий вплив на функціонування національних фінансово-кредитних систем.

Серед ключових механізмів такого впливу слід відзначити, насамперед: зростання обсягів міжнародного кредитування з боку світових фінансово-кредитних організацій, інтернаціоналізація капіталу, ускладнення контролю за процентними ставками та ін. Підтвердженням цього є глобальна фінансова криза 2007—2010 рр., яка по суті випробувала на стійкість національні фінансово-кредитні системи до глобальних фінансових шоків. Цієї участі не уникла й фінансово-кредитна система України, вплив на яку був один з найбільших. Це набуло свого матеріального втілення у: порушенні макрофінансової стабільності через глибоку рецесію фондового ринку, безпрецедентне падіння курсу гривні, ажіотажний відплив депозитів з банків, наростання проблем з банківською ліквідністю, зростання вартості й ускладнення умов отримання зовнішніх запозичень, нарощування масштабів відпливу спекулятивного капіталу з країни та інше [1].

На сьогодні економіка України відновлюється досить повільними темпами у порівнянні з іншими країнами. Хоча у 2010 р. ріст ВВП становив 4,1 % (Франція — 1,4 %, США — 3,1 %, Швеція — 4,5 %), цей показник повністю нівелюється його стрімким падінням у 2009 р. на 14,2 % (Франція — 2,2 %, США — 2,4 %, Швеція — 4 %).

Таким чином посткризовий період економічного розвитку України вимагає розробки ефективних заходів державного регу-

лювання фінансово-кредитної системи, які б забезпечили її стійкість до глобальних фінансових шоків. З огляду на це, цікавим прикладом є досвід Швеції, яка у найкоротший термін змогла стабілізувати національну фінансово-кредитну систему та вийти на траєкторію динамічного економічного зростання.

Використовуючи досвід Швеції, можна виокремити наступні стратегічні напрямки розвитку фінансово-кредитної системи України в посткризовий період:

1) проведення активної політики на ринку праці: збільшення мобільності робочої сили, забезпечення доступності інформації про відкриті вакансії;

2) створення науково-дослідних інститутів, вдосконалення механізмів регулювання фінансових ринків та розробка превентивних заходів (проведення стресових тестів для фінансово-кредитних установ, що дасть можливість отримати інформацію про їх стабільність, готовність до кризових явищ та можливість подолання кризових ситуацій);

3) впровадження політики стабілізації національної валюти (встановлення допустимого коридору коливання курсу валюти);

4) підтримка підприємств в отриманні кредитів;

5) відстрочка у погашенні податкового тягаря підприємствами у кризовий період;

6) збільшення граничної величини депозитних вкладів, які гарантуються державою;

7) створення спеціального державного органу і передача йому функції контролера за комерційними банками. На відміну від НБУ, цей орган повинен регулювати процес капіталізації банків та здійснювати контроль за рівнем і якістю наданих банківських послуг. До складу цієї організації мають входити члени уряду та Верховної Ради України, а також представники комерційних банків.

Резюмуючи вище наведене, можна стверджувати, що лише системність таких заходів стане запорукою виходу національної фінансово-кредитної системи з кризи і забезпечить високу динаміку її розвитку на перспективу.

Список літератури

1. Антикризове регулювання ринкової економіки: глобалізацій на перспектива: монографія / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. К. Столярчук [та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. — К.: КНЕУ, 2010. — 334, [2] с.